

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van **Dr. K. Schilder, Dr. C. Tazelaar en Prof. Dr. J. Waterink**

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. C. Bouma, 's Gravenhage; Dr. K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr. F. W. Grosbeide, Amsterdam; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. S. O. Los, 's Gravenhage; Dr. J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr. D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr. A. Ringnalda, Soerabaja; Dr. J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr. J. Thijss, Zwolle; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wielenga, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:
Dr. C. TAZELAAR, Ze Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Het Koninkrijk des Geluks. I. — Uit de Schrift: Matth. 26:2 — Kerkelijk Leven. — Literatuur en Kunst. — Geestelijke Adviezen. — Uit het Politiek- en Sociaal Leven. — Populair Wetenschappelijke Schetsen. — Het Boek van de Week. — Uit de Historie. — Perschoonw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Het Koninkrijk des Geluks.

I.

Het blijft nog altijd dure roeping voor den christen acht te geven op de teekenen der tijden.

Nieuwe tijden vragen van ons nieuwe oriëntering en opzichte van de geestelijke stroomingen.

Er stroomt echter niet veel tegenwoordig; het meeste is stilstaand water, vol drabbig bezinsel; de moerasdampen, die er uit opstijgen, zijn alles behalve welriekend.

Het zijn wateren des doods, hoe zouden ze leven en vruchtbaarheid kunnen brengen?

Als we ons oog richten op het zoeken en streven van den modernen mensch, dan blijkt het a-religieuze element bij hem sterk overwegend, maar diep uit zijn ongetroost hart komen toch altijd weer reactie-verschijnselen op; die kunnen hem zeer sterk den kant van zekere religieusiteit opdringen. De cultuur kweekt altijd behoefte aan cultus.

Daarom zien wij duizenden, die vervreemd zijn van de ware kennis van God, hun toevlucht zoeken bij onzinnig bijgeloof, bij allerlei ijdele en valsche droomen van menschen.

Zoo wordt het Pantheon der aanbidding herbouwd voor elk ijdel idool van wetenschap en kunst. Allerwege staan de altaren opgericht, die wierook en wijn vragen voor de „goden dezer eeuw“.

Zelden echter draagt zulk een altaar den naam van een bepaald mensch.

Want hoezeer het type mensch, de mensch als soort, verheerlijkt wordt, men is niet zoo royaal met de heiligenimbus om het hoofd van een sterfelijke, laat staan, dat men een naam van een mensch bijschrijft op de lijst der Olympische goden. De simulacra, waarvoor de wereld van nu zich buigt, vertoonen bijna nimmer persoonlijke, individuele gelaatstreken.

Tegenwoordig is er echter één altaar dat aan een bepaalden mensch is toegewijd, aan Krisnamurti, dien zijn verdwaalde volgelingen als „de nieuwe incarnatie van den Christus“ beschouwen. Misschien krijgt Gandhi het tweede. Lenin blijft buiten beschouwing. Zijn diviniseering is van ander allooi.

Het is mijn doel niet in deze artikelen een brede verhandeling voor u te houden over de dusgenaamde Orde van de Ster (in het Oosten), noch over de onbeduidende persoonlijkheid van Krisnamurti, den nieuwen „Messias“; evenmin wil ik met u een bezoek brengen aan het Sterkamp te Ommen.

Maar ik wil met u een blik slaan in het evangelie van dezen „profeet“, zooals hij het zelf beschreven heeft in zijn boek: „Het koninkrijk des geluks“.

De kennismaking daarmee verdiept ons inzicht in den nood der wereld, en laat ons de armoede zien van duizenden, die gretig hunkeren naar geluk, en dwaas genoeg zijn om het bij den leugenprofeet Alcyone (zoo luidt zijn Indische naam) te zoeken, en zich door zijn holle woorden een koninkrijk laten voortvoeren, waarin zij vrede zullen vinden.

Deze mensch getuigt van zichzelf: „Ik ben de bron die uw tuin voedt, o wereld, met de tranen van mijn ondervinding. Ik ben een welriekende bloem, die uw tuin siert, het glanspunt daarvan, het genot van uw hart. Vernielig het onkruid in uw tuin, o wereld, en houd uw hart zuiver en sterk, want daar alleen kan ik groeien. Stel geen slagboomen in den tuin van uw hart, o wereld, want bij beperking kwijn en sterf ik.“

Dit zegt een mensch, een heiden, uit Voor-Indië, dit zegt hij in een zoogenaamd christelijk land; zijn evangelie is naar den mensch, hij spreekt de woorden der menschen; hij is van beneden, daarom buigen de menschen van beneden zoo gedwee voor hem, en zijn zoo overvloedig met den wierook hunner bewondering.

De wereld van onzen tijd, vertegenwoordigd in den Sterorde-kring, is zeer in haar schik met deze „bron“, deze „bloem“, dit „glanspunt“, dit „genot van haar hart“. Wel ontbreken zelfs in de kringen dezer adepten de slagboomen niet, evenmin de beperkingen, waarop Krisnamurti doelde. Voor velen is deze zuivere bron wat troebel geworden; de bloem wat onwelriekend, het glanspunt wat verdoft.

Daarom staat de beursnotering van dit hypermoderne artikel op de markt der culturele goederen reeds niet hoog meer.

Maar er is toch nog wel vraag naar.

Als men de geschriften van Krisnamurti aandachtig bestudeert, bemerkt men dat er één hoofdthema in is, dat telkens terugkeert: „het Koninkrijk des Geluks“.

Dit is dan ook de titel van zijn voornaamste werkje.

Die titel lokt den armen, vragensmoeden mensch van onzen tijd, die in weerwil van al zijn prachtig kunnen en kunnen, zich hopeloos arm en ongelukkig voelt, vredeloos en vreugdeloos.

Maar wee den dwaas, die heil van deze nieuwe leer verwacht!

Het koninkrijk des geluks is een zeepbel, die even opkleurt in glans, maar snel op den wind wegdrijft en bij de minste aanraking uiteenspat.

Dit koninkrijk zet zijn poorten wijd open voor de zoekers en strevers; het laat zijn gouden schijnsel vallen op de toegangswegen, maar zoodra een mensch er binnen wil gaan, slaan de poorten voor hem dicht; de lampen worden alle gedoofd; de stilte van den dood beklemmt den wachtende, op wiens kloppen niemand antwoordt.

Een oogenblik moge de lichteheveling bekoren, uit de verte gezien door de moede woestijnreizigers; begeerig strekken zij er de handen naar uit, maar hoe ze zich reppen, het beeld verdwijnt; onder deze palmen zal geen vermoede ooit rust of schaduw vinden, uit deze bron zal nimmer een aemachtige koele lufenis scheppen.

Maar het verschijnsel zelf blijft als symptoom belangrijk. We mogen het bij onze kennis van den geest dezer eeuw niet verwaarlozen.

F. C. M.

UIT DE SCHRIFT

Vrijwillig Lijden.

Gij weet, dat na twee dagen het Pascha is, en de Zoon des menschen zal overgeleverd worden, om gekruisigd te worden. — Matth. 26:2.

De Gemeente des Heeren beschouwt in dezen tijd wederom met geloovige aandacht den smartenweg, dien haar Heiland voor haar heeft betreden. Laat ze dan ook altijd weer oog hebben voor de volkomen vrijwilligheid, waarmede dat lijden werd ondergaan.

Van deze vrijwilligheid geeft Jezus zelf een ontroerend getuigenis in Zijne mededeeling aan de discipelen, dat Hij na twee dagen zal overgeleverd worden tot den kruisdood.

Wij zijn, door herhaald lezen, thans aan deze woorden gewend; maar het is toch aangrijpend, iemand met zooveel nauwkeurige voorwetenschap over zijn einde te hooren spreken. Na twee dagen gekruisigd; — tijd en wijze van sterven blijken Jezus met volkomen helderheid voor den geest te staan; en volgens andere mededeelingen wist

Hij ook allerlei gruwelijke bijzonderheden, die Zijn uitgang uit dit leven zouden vergezellen. Welk een lijden moet Hij, reeds vóór Zijn eigenlijk lijden, in de kennis van wat naderde hebben doorgemaakt. Want Jezus heeft dat alles niet slechts geweten en het toen uit Zijne gedachten gebannen, maar Hij heeft er met Zijne discipelen over gesproken. Hij heeft het in al zijn ijselijke bijzonderheden voor Zijn geest moeten stellen, en dus van te voren de zielsbenauwing ervan moeten doorleven.

De vraag rijst op, of dit nu noodig geweest is; of althans dit bange vóórlijden den Zoon des menschen niet had kunnen bespaard worden. Het eigenlijke lijden zou immers toch gekomen zijn, en waarlijk, — het is ook aldus groot genoeg geweest.

Ja, — het zou toch gekomen zijn; doch het had niet die rijk-vertroostende prediking gehad, die er nu van uitgaat; het had ons niet dien volkomen-vrijwilligen Zaligmaker getoond, dien het ons thans doet genieten.

Want Jezus moest Zijn lijden, — tijd en wijze ervan — vooruit weten, opdat Hij, — hoe vreemd het klinkt — het zou kunnen ontgaan. De Vader had Hem van te voren met alles, tot met den dag van Zijn dood toe, in kennis gesteld, — om Hem de mogelijkheid te geven Zich eraan te onttrekken; en om, wanneer Hij dit dan niet doet, onweersprekelijk aan den dag te doen treden, met welk eene volmaakt-vrijwillige liefde Christus Zijne ziel geeft tot een rantsoen voor velen.

„Na twee dagen“; — het biedt, voor een die weet, dat men hem grijpen en dooden wil, tijdsruimte genoeg om zich in veiligheid te stellen. Ook de Zoon des menschen kan Zijn vijanden nog ontgaan. Hij kan Zijn lijdenswerk nog uitstellen, om straks, na herwonnen bezinning en zielsrust, en na meer geoefend te zijn in gehoorzaamheid en zelfverloochening, opnieuw de bloedstade te naderen. Na twee dagen; — God geeft Hem nog alle kansen.

Maar nu komt ook uit, dat Christus de Zijnen vrijwillig liefheeft.

Want, terwijl Hij weet: — „na twee dagen“, treedt Hij geen stap terug; Hij aarzelt zelfs niet; integendeel, Hij treedt Zijn vijanden tegemoet; Hij zoekt het kruis. Wel verre van, dat het „na twee dagen“ Hem zou terughouden, is het Hem juist een reden om niet langer te toeven, doch Zich te begeven naar de plaats van Zijn lijden en sterven.

Zóó heeft Hij den kruisdood aanvaard. Die dood is Hem niet overkomen als aan een slachtoffer; maar Christus heeft wetend en willend dien dood als een daad volbracht, een daad van Zijne volmaakt-vrijwillige liefde en gehoorzaamheid.

Het is dit offer, dat de Vader begeert.

Met eene gedwongen, of in overrompeling afgenomen gave wordt Gods recht niet voldaan. Dat recht vraagt de offerande van een, die zegt: — „Zie, Ik kom om Uwen wil te doen, o God.“

En dit offer kan ook alleen het verslagen hart vertroosten.

Ja, voor dat hart is de Man van smarten altijd schoon; maar nooit schooner, dan wanneer Hij het verschijnt in het gewaad Zijner vrijwillige ontferming.

Laat Hij den schuldbewuste, den bidder om verzoening met God, die vaak in kleingeloof de groote genade der schuldontdelging niet durft aannemen, dan zóó tegemoet treden in deze lijdensweken. En laat deze zich dan eens afvragen, wat er in dien Jezus is, waarom hij zich niet geloovig, in leven en sterven, aan Hem zou toevertrouwen. Zou Christus nu minder bereidwillig zijn om zalig te maken, dan toen Hij den kruisweg opging?

En voorts beseffe de Christen hoe langer zoo meer den rijkdom der gewilligheid van zijn Zaligmaker.

Want wij zijn van nature onwillig.

En ook na herschepping zijn wij telkens wederstrevend, eigenwillig en wantrouwend. Er is nooit iets in ons, waarom wij zouden zalig worden.

En daarom ligt de oorzaak onzer zaligheid alleen, en blijft alleen liggen in dit éene: — Hij